

**Rapport fra
internevaluering av lektor- og adjunktprogrammet,
MN-fakultetet, høsten 2008**

Innhold

1.	Innledning	3
2.	Studentdata	3
2.1.	Opptakstall – Samordna opptak	3
2.2.	Studenttall og frafall	4
2.3.	Kullplassering	5
2.4.	Fordeling på studieretninger i lektorprogrammet	6
2.5.	Karakterer	6
3.	Tilgjengelig informasjon om utdanningen	7
3.1.	Rekrutteringsbrosjyrer	7
3.2.	Rekrutteringsportalen – studere.uib.no	7
3.3.	Nettsider	7
3.4.	Hva er det behov for mer informasjon om?	7
4.	Studieplaner og emnebeskrivelser	8
5.	Studieadministrasjon	9
6.	Aktuelle saker/utfordringer i perioden H07-H08	9
6.1.	Masterdelen i lektorprogrammet	9
6.2.	Praksis i Sør-Afrika	10
6.3.	Skoleerfaring	11
6.4.	Samordning integrert lærerutdanning (IL) og PPU	12
6.5.	Kostnader/ressurser	12
6.6.	Rombehov	13
6.7.	Fagutvalg ved lærerutdanningene	13
7.	Utfordringer framover – ting å ta tak i	13
7.1.	Tilpasset praksis	13
7.2.	Praksissituasjonen generelt	14
7.3.	Oppstart av nytt emne; Prosjektemne	14
8.	Konklusjon	14

Vedlegg

Sammendrag av resultater fra spørreundersøkelse blant studentene høsten 2008

1. Innledning

Integrert lærerutdanning ble startet opp ved Universitetet i Bergen i 2004. Ved Matematisk Naturvitenskaplig fakultet startet man opp to programmer, et fireårig program (adjunktprogrammet) og et femårig program med avsluttende master (lektorprogrammet). Disse programmene er komplekse ved at fagemner fra ulike institutt skal samordnes med pedagogikk- og didaktikk emner og undervisningspraksis. Den opprinnelige modellen viste seg å ha store svakheter, slik at programmene ble revidert og betydelig omarbeidet før studiestarten, høsten 2006. Det innebærer at man siden da har hatt to parallelle modeller i gang, noe som har gitt organisatoriske utfordringer.

I arbeidet med internevalueringen har vi sett på eksisterende dokumentasjon, bl.a.

- studieplaner og emnebeskrivelser for fagdidaktikkemnene
- sakspapirer og referat fra LU-møter H07-H08
- tilgjengelige emneevalueringsrapporter H07-H08
- rapport fra programsensor V07 og V08
- informasjonsmateriell
- FS-data

Vi har også gjennomført en spørreundersøkelse blant studentene på alle kull høsten 2008 (et sammendrag er vedlagt). En tilsvarende undersøkelse ble sist gang gjennomført høsten 2005.

I tillegg baserer evalueringen seg på de erfaringer og vurderinger studiekonsulent og fagdidaktikere har gjort omkring utdanningen det siste året. Utkast til rapport ble behandlet på møte i lærerutdanningsutvalget 15.12.08.

2. Studentdata

2.1. Opptakstall – Samordna opptak

Opptaksår	Program	Studieplasser	Primærsøkere	JaSvar	Møtt
H08	Adjunkt	10	4	2	2
	Lektor	16	19	19	13
H07	Adjunkt	10	12	7	7
	Lektor	16	15	11	11
H06	Adjunkt	10	24	10	8
	Lektor	16	17	14	14
H05	Adjunkt	10	11	10	9
	Lektor	16	19	19	18
H04	Adjunkt	10	7	9	9
	Lektor	16	12	11	10

Det har vært en kraftig nedgang i antall søkere til adjunktprogrammet de to siste årene. For siste år kan dette ha sammenheng med økte matematikkkrav i programmet (se punkt 4). På lektorprogrammet har søkertallet vært relativt stabilt. Men vi mener at søkertallene er lavere enn ønskelig. Det er derfor viktig å ha fokus på markedsføring og rekrutteringstiltak i forhold til disse programmene.

2.2. Studenttall og frafall

Lektorprogrammet								
Opptaksår*	Totalt registrert i FS	Aktive H08	Perm H08	Overgang adjunkt	Overgang annet**	Inndratt ***	Trukket/sluttet	Utsatt studiestart
H04	11		1	2	5	1	2	
V05								
H05	20	5	1	1	6	7		
V06								
H06	16	11			2	1	2	
V07	3	2				1		
H07	13	8	1		3	1		
V08	1						1	
H08	21	15			1	3	0	2

Adjunktprogrammet								
Opptaksår*	Totalt registrert i FS	Aktive H08	Perm H08	Overgang lektor	Overgang annet**	Inndratt ***	Trukket/sluttet	Fullført
H04	9	2				1	4	2
V05								
H05	11	2		2	1	4	2	
V06								
H06	11	3			1	6	1	
V07						0		
H07	10	4	2		1	3		
V08								
H08	2	2						

* Våropptak = internopptak, høstoptak = både internopptak og samordna opptak.

** Overgang annet = studenter som har gått over til andre studieprogram ved UiB via internopptak. NB. Dette tallet fanger ikke opp de som har søkt seg over til andre programmer via Samordna opptak.

** Inndratt: Årsak til inndragning har vært manglende oppmøte ved semesterstart, manglende levering av politiattest eller manglende registrering i et semester.

Hvor blir de av de som søker intern overgang?

Det er totalt 19 studenter som har gått over til andre studieprogram ved UiB via internopptak. Av disse studentene har til sammen:

- 12 gått over til andre bachelorprogram ved MN-fakultetet, 9 til matematikk, 2 til geofysikk, 1 til biologi og 1 til kjemi
- 1 til årsstudiet
- 2 til integrert lektorutdanning ved HF-fakultetet
- 4 til andre program ved UiB (samf.øk-1 og medisin-3)

Når i studiet faller studentene fra?

Det er totalt 27 studenter som har fått inndratt studieretten. Av disse har 11 fått inndratt studieretten pga. manglende oppmøte ved semesterstart eller manglende levering av politiattest i 1. semester. De øvrige har mistet studieretten i henholdsvis 2. semester (1), 3. semester (12) og 5. semester (3).

De 12 som har trukket seg/sluttet, har gjort dette i henholdsvis 1. semester (3), 2. semester (3), 3. semester (5) og 5. semester (1).

Det er altså hovedsakelig i starten av studiet studentene faller fra, med en topp i 3. semester. En del av disse har nok reelt sett falt fra allerede i 2. semester, men blir stående med studierett på programmet ut dette semester og tar eventuelt andre emner.

Det er altså en del studenter som faller fra, men frafallet er ikke unormalt i forhold til andre studieprogram ved UiB. Det er også vanskelig å peke på konkrete enkeltårsaker i programmet som årsak til at studentene slutter.

Dersom søkertallene til programmene blir en del høyere enn de er nå, vil det kunne være aktuelt å ta opp flere enn 26 studenter fra start. Antall plasser er begrenset til 26 blant annet med tanke på praksisplasser. Siden erfaringen viser at frafallet skjer tidlig i studiet, bør det vurderes om man skal øke opptaket slik at man når en størrelse på kullene nær 26 etter 2. eller 3. semester. Da har man fått frafallet i god tid før studentene skal ut i praksis.

2.3. Kullplassering

I følge reglementet for integrert lærerutdanning, flyttes studenter som ligger mer enn 30 sp etter full progresjon ned et kull. Studenter som ligger mer enn 30 sp foran full progresjon kan søke om å flyttes opp et kull.

Lektorprogrammet - fordeling på kull

Opptaksår	Aktive H08	Perm H08	Kull04	Kull05	Kull06	Kull07	Kull08
H04	0	1		1			
V05	0	0					
H05	5	1		5	1		
V06	0	0					
H06	11	0		1	10		
V07	2	0		1		1	
H07	8	1			1	8	
V08	0	0					
H08	13	0		1			12
	41	3	0	9	12	9	12

Adjunktprogrammet - fordeling på kull

Opptaksår	Aktive H08	Perm H08	Kull04	Kull05	Kull06	Kull07	Kull08
H04	2	0	1			1	
V05	0	0					
H05	2	0			2		
V06	0	0					
H06	3	0			3		
V07	0	0					
H07	4	2	1	2		3	
V08	0	0					
H08	2	0					2
	13	2	2	2	6	3	2

De studentene som ligger foran, er primært studenter som har byttet mellom lektor- og adjunktprogrammet. Opptaksår er opptaksår til nåværende program, men de fleste beholder kullplasseringen fra forrige program.

Kun et fåtall av de aktive studentene ligger etter normert progresjon. Dette er positivt. Men det kan også tenkes at dette er et bilde på at studenter som blir hengende etter på lektor- og adjunktprogrammet heller velger å slutte eller å bytte til andre program enn å bli værende. Det stramme studieløpet kan være en forklaring på dette.

2.4. Fordeling på studieretninger i lektorprogrammet

Retning	Aktive/perm	MAFY	FYmana	MAna	KJEMbio	BIOkjem	KJEMma	BIOMA
Kull04	0							
Kull05	9	2		2		1		4
Kull06	12			3	3	1	3	3
Kull07	9	1	1	2	2	1	1	1
Kull08*	14							

Kull08 velger først studieretning ved semesterstart 2. semester. I spørreundersøkelsen H08 svarte imidlertid 4 studenter at de planla å velge MAFY og 2 studenter BIOma.

Studentene fordeler seg utover alle studieretningene, og tallene gir ikke grunn til å revurdere antall/hvilke retninger som skal tilbys.

2.5. Karakterer

Hvordan gjør studentene det på emnene som inngår i programmet? Her er det plukket ut en del emner som er felles i adjunktprogrammet og de fleste retningene på lektorprogrammet

Emne	Antall avlagte beståtte eksamener pr. nov. 08 – aktive studenter H08	Karaktersnitt*
EXSCHOLAE-MN (kull04-06)	20	3,3
PEDA111 (kull07-)	10	3,8
RDID110 (kull04-06)	20	4
MAT101	9	3,4
MAT111	21	3,3
MAT121	20	3,2
MAT112	18	2,9
BIO110	27	3,5
BIO111	11	3
MOL100	21	3,4
PHYS101	19	3,6
PHYS102	15	3,7
KJEM100	15	3,6
KJEM110	16	3,5
STAT110	13	3,3

* A=5, B=4, ..., E=1

Basert på dette, ser de aktive studentene ut til å gjøre det ganske bra. Igjen kan det være det stramme opplegget i programmene som fører til at studenter som ikke henger med, heller velger å hoppe av programmet.

3. Tilgjengelig informasjon om utdanningen

3.1. Rekrutteringsbrosjyrer

Konseptet med programfoldere er ok. Ytterligere arbeid med tekstene vil være en fordel. Når det gjelder studere-katalogen er det positivt at UiB endrer profil på denne, og at tekstene ikke kun er kortversjoner av programfolderne. Men her er det behov for mer gjennomarbeidede tekster. Dette tas opp som egen sak i LU-MN våren 2009. Det er imidlertid svært uheldig at lærerutdanning kobles sammen med pedagogikk i denne katalogen, blant annet fordi det lærerutdanningene er profesjonsutdanninger, pedagogikkstudiet er det ikke. Ønske om endring på dette ble meldt inn i forbindelse med utforming av rekrutteringsmaterieell høsten 2008, men ikke imøtekommet.

3.2. Rekrutteringsportalen – studere.uib.no

Vår vurdering av denne siden er at den etter hvert blitt bra. Vi mener det er positivt med mange intervjuer. Men det er uheldig at ikke program kan vises under flere overskrifter, dvs. at lektorprogrammet i realfag ikke kan vises under både overskriften lærerutdanning og overskriften matematikk og naturfag. Forhåpentligvis kan dette bedres i den nye eksternweben.

3.3. Nettsider

LU-MN opprettet våren 2008 egne nettsider: <http://www.uib.no/mnfa/laererutdanning/>. Målgruppen er primært studenter og kommende studenter, og siden ble primært opprettet fordi behovene for informasjon til disse gruppene, etter vår vurdering, ikke kan dekkes godt nok gjennom studere.uib.no og Studentportalen.

Spørreundersøkelsen til studentene på de integrerte lærerutdanningsprogrammene høsten 2008 viser at siden er for dårlig kjent blant studentene. Dette gjelder særlig studentene som ikke er helt nye. Siden er bedre kjent for H08-kullet. Her er det behov for å gjøre noe for å bedre informasjonen.

Siden ser ellers ut til å bli brukt en del av potensielle studenter, da mange henvendelser til studieveileder i den siste tiden henviser til disse sidene. Siden har vært svært nyttig for studieveileder som kan henvise studenter med ”standard”-spørsmål til den. Det er ønskelig at disse sidene overføres til nye eksternweb i en eller annen form og da kobles både til fakultetet og den felles nettsiden som planlegges for lærerutdanningen ved UiB.

3.4. Hva er det behov for mer informasjon om?

Det bør utarbeides nærmere informasjon om masterdelen av utdanningen som kan gjøres tilgjengelig for studentene på nettsidene og Mi side. Dette er etterlyst av studentene.

Det samme gjelder for skoleerfaringen. Her gis det god nok informasjon til de involverte parter i forhold til hvert enkelt opplegg, men det foreligger ikke noe generell informasjon om skoleerfaring som element i utdanningen.

4. Studieplaner og emnebeskrivelser

Lektor- og adjunktprogrammet er fortsatt i støpeskjeen. Endringer i studieplan og emnebeskrivelser har derfor til nå hatt mer form av å få på plass mangler og/eller løse problemer, enn planlagt videreutvikling av programmene.

Det ble gjort noen endringer i studieplaner og emnebeskrivelser i fagdidaktikk både høsten 2007 og 2008. De vesentligste endringene som er gjort er:

- **Mer obligatorisk matematikk i adjunktprogrammet** som konsekvens av endring i forskrift til Opplæringsloven. Denne endringen kom våren 2008 og innebar at kravet til kompetanse for undervisning i matematikk i ungdomsskolen ble økt fra 30 til 60 studiepoeng relevant utdanning. For at adjunktutdanningen skal kvalifisere for ungdomsskolen måtte studieplan revideres. To matematikkemner til ble lagt inn. Dette innebærer mindre valgfrihet i programmet og muligheten for å skaffe seg kompetanse for undervisning på videregående skole innenfor programmet, reduseres. Programmet blir derfor enda mer rettet mot ungdomsskolen enn tidligere. I forbindelse med dette ble nedlegging av programmet luftet i LU-MN. Profilen endres og det er få søkere. Man gikk inn for å ikke legge ned programmet i denne omgang. Siden programmet er bygd opp på samme måte som lektorprogrammet, koster det lite ekstra å ha programmet gående.
- **Gradsbetegnelse for adjunktprogrammet** ble fastsatt.
- **Noe mer utfyllende informasjon om de ulike typene masteroppgaver som kan velges** ble lagt inn, samt krav om 10 studiepoeng emne/spesialpensum knyttet til metoder eller forskningsfelt i fagdidaktikk for studenter som vil ta fagdidaktisk master.
- **Justering av obligatoriske emner i de studieretning 1 og 3** i lektorprogrammet, for å åpne mer for masteroppgaver i ren matematikk, ikke bare anvendt og beregningsorientert matematikk.
- **Endring av eksamensform i RDID100 og NATDID201**

Hva er det behov for å se mer på framover?

Flere av didaktikkemnene i den nye modellen er ikke undervist ennå, og det vil være behov for å se nærmere på mål, innhold, eksamensform, pensum og progresjon i disse emnene framover. Dette har ligget litt på vent i påvente av en avklaring i forhold til samordning av fagdidaktikk i IL og PPU (se punkt 6.4). Fagdidaktikerne planlegger seminarvirksomhet angående dette våren 2008.

Det kan også være behov for å se nærmere på emnesammensetning i de ulike studieretningene i lektorprogrammet. I spørreundersøkelsen stiller studentene spørsmål ved dette:

- hvorfor skal vi ha GEOF120 (studieretning 1)?
- I retningene med master i kjemi møter studentene kjemifaget først i 4. semester – Dette mener studentene er for sent.
- KJEM122 og KJEM131 i samme semester – Studentene uttrykker at dette er uheldig på grunn av stor arbeidsbelastning.

I tillegg kan det være aktuelt å se på emnesammensetning i forbindelse med masterdelen av programmet. Er det for eksempel tilstrekkelig rom for fordypning i masterfaget slik nåværende emnesammensetning er?

5. Studieadministrasjon

Den integrerte lærerutdanningen på MN-fakultetet har en 60 prosent studiekonsulentstilling som ivaretar de administrative oppgavene i studieprogrammet. I tillegg dekkes noen samordnende funksjoner og praksisadministrasjonen fra lærerutdanningsadministrasjonen tilknyttet Psykologisk fakultet. Både studenter og fagdidaktikere uttrykker stor tilfredshet med studieadministrasjonen ved lærerutdanningen på MN. I et komplekst program som involverer flere institutter og fakulteter, er det viktig å ha en administrativ person som kan holde oversikt over det som skjer, og har nødvendig kunnskap om hvilke instanser som må involveres for å løse konkrete problemer. Det er en fordel å ha en person med faglige forutsetninger for å kjenne utdanningene, og kontinuitet i denne stillingen er viktig. I forhold til lærerutdanningsadministrasjonen, ser vi at praksisorganiseringen er en utfordring, spesielt i forhold til skoleerfaring og tilpasset praksis. Men generelt er det et godt samarbeidsklima mellom lærerutdanningene på MN og den sentrale lærerutdanningsadministrasjonen ved UiB.

6. Aktuelle saker/utfordringer i perioden H07-H08

6.1. Masterdelen i lektorprogrammet

Det første kullet som skal i gang med masteroppgaven, er kull 05. Selve oppgaven skal gjennomføres V10. For denne delen av studiet er det flere ting man lenge har vært klar over at må på plass, slik som spørsmålet om innenfor hvilke retninger det vil være mulig for studentene å skrive masteroppgaver med faglig profil, aktuelle valgemner og selve ”overføringen” av studentene til instituttene. Dette er noe av det studentene har savnet informasjon om og som også flere nevnte i spørreundersøkelsen.

Våren 2008 ble det holdt et møte med de involverte instituttene (studiekonsulent og programstyreleder) for å informere om masterdelen i IL og drøfte hva som må avklares og hvilke utfordringer man står overfor. Instituttene var positive, men utfordringer i forhold til kapasitet ble nevnt (studentene ser ut til å klumpe seg sammen på fag på kull, f.eks. er det 6 studenter som skal ta master i kjemi på kull 06). Møtet ble fulgt opp med et brev til instituttene høsten 2008. Her ble det særlig lagt vekt på å få konkretisert hvilke masterretninger og valgemner som er aktuelle for kull 05 som allerede våren 09 skal velge emner som er relatert til retninger innen masteroppgaven.

Alle instituttene responderte skriftlig på brevet. Graden av konkretisering varierte fra institutt til institutt.

For kull 05 ble det holdt et informasjonsmøte i slutten av november der de fikk informasjon om tilbudet av masterretninger ved de ulike instituttene og hvor de ble oppfordret til å ta kontakt med oppgitt kontaktperson. Studentene som var i Sør-Afrika høsten 2008 fikk tilsendt tilsvarende informasjon på e-post.

Utfordringer framover:

- For kull 05 hastet det mye å få ut informasjon, dette ble gjort i møte og ved e-post. Neste steg vil være å få ut informasjon om masterdelen på Mi side/nettsidene og få på plass et fast system for informasjonsmøter for studentene. Dette vil være aktuelt å ta tak i i begynnelsen av vårsemesteret 2009.
- Institutt for biologi holder på med en omfattende omlegging av sin emne- og programportefølje. Deres tilbakemelding om muligheter H08 gjaldt dermed bare kull 05 og gammel IL-modell. Informasjon om muligheter innenfor ny modell vil de

komme tilbake til. Det vil være viktig å følge opp dette for å gi kull 06 nødvendig informasjon i god tid før disse skal gjøre sine valg.

- Matematisk institutt konkretiserte i liten grad muligheter og valgemner innenfor anvendt og beregningsorientert matematikk. I forbindelse med at kull 05-studenter tok kontakt, ble behovet for å se grundigere på dette oppdaget. De følger opp saken.
- I følge reglement for IL skal det skrives en masteravtale mellom student og instituttet der studenten skal ta oppgaven. Mal/Standard for dette er ikke utformet ennå. Dette bør gjøres i begynnelsen av vårsemesteret 09.
- Veiledningskapasitet ble diskutert. Det vil være viktig å holde et øye med om dette blir et problem på visse retninger.

6.2. Praksis i Sør-Afrika

Det ble tatt initiativ til utvekslingssamarbeid med University of Western Cape (UWC) i Sør-Afrika i 2006. Det ble utformet et opplegg for praksisopphold for UiB-studenter ved The Cape Academy of Mathematics, Science and Technology (skole på videregående nivå utenfor Cape Town) og et utkast til avtale. Denne avtalen ble av ulike årsaker ikke undertegnet. UWC og the Cape Academy var likevel villige til å ta imot en gruppe studenter høsten 2008 etter den modellen som tidligere hadde blitt drøftet. Opplegget innebar 10 uker praksis ved Cape Academy, med praksisbesøk fra UWC. Siden denne perioden er lengre enn den praksisperioden øvrige UiB-studenter har, fikk studentene tilbud om faglig oppfølging via nett i sine emner. Fire studenter deltok høsten 2008.

Erfaringer fra høsten 2008:

Det krevde mye administrasjon i forkant av studentenes utreise, blant annet omkring praktiske forhold og uklarhet om opptaksbrev/visum/krav til dokumentasjon fra Statens lånekasse for utdanning. I og med at det meste av dette nå er avklart, vil dette bli mye enklere i neste runde. Opplegget har fungert godt, og studentene er fornøyd med oppholdet. For å følge opp studentene, sikre kvalitet og diskutere muligheten for videre samarbeid og avtale, besøkte leder for LU-MN, studiekonsulent og praksiskoordinator, UWC og Cape Academy i oktober. Besøket var vellykket og vil bli nærmere omtalt i egen rapport. Alle parter interessert i et fortsatt samarbeid, men det er en del utfordringer som må ses nærmere på.

Utfordringer framover:

- Dilemma 1: UiB ønsker at alle utveklingsopphold skal være minimum 3 mnd. For at Lånekassen skal gi støtte til et opphold som er lengre enn den vanlige praksisperioden (8 uker), må vi argumentere spesielt for behovet for dette.
- Dilemma 2: For UiB er det en fordel at studentene har noe undervisning på UiB i ukene før de reiser til SA. For Cape Academy er det en fordel at studentene kommer så tidlig som mulig på høsten.
- Dilemma 3: Fra og med kull 06 vil det av praktiske årsaker bare være første praksisperiode som kan gjennomføres i utlandet. Det betyr at studentene mangler erfaring fra undervisning før utvekslingen.
- Økonomi: Det er for øyeblikket ingen egnede stipendprogram som kan gi støtte til UWC-studenter for å komme til UiB. Dette fører til at mange flere studenter vil reise ut enn inn på en evt. avtale. En konsekvens av denne skjevheten er at UiB sparer en del penger på å sende studentene til SA (12 000 pr. student i sparte praksisutgifter). Samtidig får Cape Academy per i dag ingen kompensasjon for å ta i mot våre

studenter. Man bør se på muligheter for å kunne yte støtte, muligens ved å definere skolen som en praksisskole innenfor en utvidet ramme av skolepartnerskap.

- Det er behov for å få utformet og formidlet klarere retningslinjer for veiledning og vurdering for framtidige studentgrupper. Det fungerte greit for studentene som reiste ut H08, men en god del skyldtes nok at disse studentene selv tok tak i dette.
- Kan vi få til et opplegg med utveksling et fullt semester? Altså at studentene gjennomfører både praksis og tar emner som tilsvarer de som ligger i studieprogrammet. Dette var et tema i samtalene mellom delegasjonen fra UiB og representanter fra UWC. Det kan se ut til at dette vil være mulig, men det må en grundigere avklaring av omfang og innhold av aktuelle emner som tilbys ved UWC.

Det arbeides med egen rapport fra besøket. I den vil vi gå nærmere inn på utfordringene nevnt over. Det er behov for å ta tak i dette raskt for å legge til rette for at neste gruppe studenter (kull 06) skal få anledning til å gjennomføre praksis i Sør-Afrika.

6.3. Skoleerfaring

Fem dager skoleerfaring i høstsemesteret ble innført med ny modell fra og med H07. Vi er nå inne i en fase med å finne en god form på dette. I de to skoleerfaringene (3. og 5. semester) der MN har ansvar, var det høsten 2008 to ulike opplegg: RDID110 – 5 spredte dager, NATDID201 – en samlet uke (3 dager i skolen + for- og etterarbeid).

Erfaringer H08:

Kollisjon annen undervisning

Det er ikke mulig å unngå kollisjoner med annen undervisning for studentene og det er svært arbeidskrevende å minimere dette problemet. Imidlertid oppsto det også kollisjoner med våre egne kurs (NATDID201). Dette kan unngås i framtida ved at man påpeker overfor læreradministrasjonen at MN samkjører undervisningen på integrert lærerutdanning og PPU. Disse problemene ble løst, og totalt sett virker det ikke som kollisjoner med annen undervisning var et stort problem høsten 2008.

Besøkene til skolen spredt eller samlet?

Ut fra spørreundersøkelsen ser det ut til at studentene er mest fornøyd med skoleerfaring samlet på en uke. Spredte dager medfører i praksis at det må knyttes obligatoriske oppgaver til hvert besøk. Dette kan gi studentene en følelse av at oppgavene gis bare for å gis og dermed er mindre meningsfulle. Disse oppgavene binder også opp mye av obligatorikken det er naturlig at skal inngå i et emne. Dette medfører at andre deler av undervisningen som kunne vært aktuelle å gjøre obligatoriske ut fra innholdet, droppes av den grunn.

Det ser ut til at det fortsatt er arbeid å gjøre i forhold til å skape en felles forståelse/oppfatning av hensikt med og innhold i skoleerfaringen mellom de involverte aktørene. Og man ser flere muligheter og ideer til videreutvikling i forhold til ansvarsfordeling og innhold i de tre skolebesøkene studentene har i løpet av studiet. For eksempel kan besøkene ha ulikt hovedfokus: klasse, elev, fag og tilhørende ulik ansvarsfordeling: klasse, fag, elev. I spørreundersøkelsen meldte også noen av studentene tilbake om at de gjerne kunne få prøvd seg mer i undervisning i løpet av besøkene.

Dette bør sees nærmere på fram mot neste runde med skoleerfaring H09.

Koordinering av opplegg for skoleerfaring i 5. semester:

På MN er skoleerfaring et delt ansvar mellom pedagogikk (PEDA112) og fagdidaktikk (NATDID201) i dette semesteret. Tilsvarende er det ved HF. I løpet av våren 2008 ble det avholdt flere møter med siktemål å komme fram til et felles opplegg. Disse møtene avdekket ganske forskjellig syn på innhold og organisering av skoleerfaringen ved de tre fakultetene. Resultatet ble at skoleerfaringen ble gjennomført uten en koordinering av opplegg mellom pedagogikk og fagdidaktikk. Dette er uheldig, selv om erfaringene viste at MN-studentene opplevde at fikk opplegg fra pedagogikk og fagdidaktikk som harmoniserte i rimelig grad. Erfaringene viser altså at det er svært komplisert å koordinere og få til felles planlegging med så mange ulike aktører og strukturer. Vi mener derfor at løsningen er å lage egne opplegg for MN-programmene hvor pedagoger og fagdidaktikere samkjører sine oppgaver til studentene. Tilsvarende kan da gjøres for HF-programmet.

Manglende deltagelse i skoleerfaring:

Denne problemstillingen og hvordan håndtere dette ble aktualisert i løpet av høsten, dog ikke for MN-studenter. For å få klare retningslinjer å forholde seg til for studenter og skoler, ble tatt opp som sak i programstyret. Saken er fortsatt til vurdering, men klare retningslinjer vil være på plass i god tid før neste runde med skoleerfaring, høste 2009.

6.4. Samordning integrert lærerutdanning (IL) og PPU

Helt siden opprettelsen av IL har man sett problemet med manglende samordning av fagdidaktikk i de to utdanningene. Selv om begge utdanningene følger den samme nasjonale rammeplanen, er organiseringen forskjellig. Mens fagdidaktikken på IL er organisert i 5 studiepoengsemner, er det 7,5 studiepoengsemner i PPU. Fordi det er få studenter på lærerutdanningene innen realfagene, er det lite hensiktsmessig med separat undervisning både med tanke på utnyttelse av ressurser og faglig kvalitet. Høsten 2007 la derfor MN fram et forslag til samordning av fagdidaktikken for Det psykologiske fakultet. Forslaget innebar en endring av emneporteføljen i PPU. Henvendelsen er dessverre ikke blitt fulgt opp, utover at forslaget inngår som tema i en arbeidsgruppe som drøfter rammer for PPU. Gruppen skal avslutte sitt arbeid våren 2009. MNs representant i gruppen melder at prosessen er i gang, men at det fortsatt gjenstår mye arbeid. Uansett vil en avklaring være en fordel.

I påvente av en avklaring i denne saken, har man likevel hatt felles fagdidaktikkundervisning høsten 2007 og høsten 2008. Dette innebærer at studenter på samme undervisning forholder seg til ulike emnekoder, pensumlister, eksamensformer etc. Og at foreleser må forholde seg til alle variantene. Det er vanskelig å holde oversikt og det krever mye administrasjon fra foreleserne. Timeplanlegging og oppdatering av timeplaner er også arbeidskrevende. Dette er en uholdbar situasjon på sikt og vi håper på en snarlig avklaring i saken.

6.5. Kostnader/ressurser

Siden lærerutdanningen på MN ikke er en egen enhet og ikke har egne emner, disponerer man ikke over noen egne midler. Drift av emner og masterdel tas av de involverte institutter. Det er imidlertid noen fellesutgifter som det fortsatt er uklarhet omkring hvem som skal dekke. Dette gjelder utgifter til

1. Programsensor: honorar og reiseutgifter
2. Eksternt medlem i lærerutdanningsutvalget: honorar og evt. vikarutgifter
3. Faglig/sosiale tiltak for studenter og ansatte

De to første punktene er pålagte/nødvendige utgifter. Det tredje punktet er ønskede midler. Vi ser behov for å kunne disponere noen midler til sosiale tiltak. Dette er en liten, men viktig del av det å skape et godt miljø på utdanningen.

Det er behov for en avklaring på hvem som skal dekke de nevnte utgiftene. Matematisk institutt som administrativt ansvarlig for utdanningen, fakultetet eller spleiselag mellom de involverte instituttene? Til nå har dette vært dekket av Matematisk institutt. De ønsker nå å ta opp saken med fakultetet. Dersom ikke dette fører til en avklaring vil LU-MN ta opp saken.

6.6. Rombehov

Lærerutdanningen ved MN ikke er en egen enhet og de ansatte og ansvaret for utdanningen er spredt på flere institutt. Utdanningen hører dermed ikke til et ”fysisk” sted som studentene kan oppsøke/ha tilhold og møte medstudenter. Dette fremmer ikke studentenes identitet og tilhørighet til lærerutdanningen og svekker det interne studentmiljøet. Studentene har derfor etterlyst en egen lesesal for IL-studentene. Dette ble tatt opp som sak i lærerutdanningsutvalget (høsten 2007) der man gikk inn for å fremme saken overfor fakultetet. I tillegg til lesesal ble det argumentert for behovet av et eget undervisningsrom for naturfagdidaktikk (noe man før 2004 disponerte på Psykologisk fakultet). Saken ble oversendt til fakultetet våren 2008. Høsten 2008 fikk vi tilbud om at en del av lesesalen på Realfagbygget (Hangaren) ville bli satt av for IL-studenter fom våren 2008. Dette er en svært positiv framgang i saken og et viktig steg i retning å gi utdanningen et tilholdssted. Det er imidlertid viktig at ikke man gir seg med dette, men tar med LUs innmeldte rombehov i med arbeidet med omdisponering av Realfagbyggets arealer i forbindelse med utvidelsen av universitetets arealer tilknyttet Høyteknologisenteret.

6.7. Fagutvalg ved lærerutdanningene

Våren 2008 ble det startet opp et fagutvalg for studentene på IL (både HF og MN) – FIL. Initiativet kom fra MN-studenter. Dette ser vi på som svært positivt. Fagutvalget har arrangert flere sosiale tiltak våren og høsten 2008 og bidrar på denne måten til å styrke samhold og miljø. I tillegg fungerer fagutvalget som et viktig kontaktpunkt mellom studentene og UiB som kan nyttes for eksempel i høringssaker.

FIL har også en ekstra utfordring i det at lærerutdanningen ikke holder til et fysisk sted og heller ikke disponerer egne midler. Det er en organisatorisk utfordring å gi dette fagutvalget støtte og tilrettelegging på lik linje med fagutvalg som ”tilhører” ett institutt, for eksempel å disponere lokaler og økonomisk støtte. Dette er uheldig, og bidrar ikke til å styrke lærerutdanningene. Siden FIL er et felles fagutvalg for alle de integrerte lærerutdanningsutvalgene ved UiB, vil vi be Programstyret for lærerutdanning om å ta opp denne saken.

7. utfordringer framover – ting å ta tak i

Mange av de sakene som har vært aktuelle i inneværende år og som er omtalt ovenfor, må det jobbes videre med i kommende år. I tillegg vil følgende saker være viktige:

7.1. Tilpasset praksis

Den nye modellen baserer seg på tilpasset praksis i 8. semester. Det innebærer at studentene skal ha praksis tilsvarende 5 uker samtidig med at de skal kunne følge undervisning i emner

som i utgangspunktet ikke tar hensyn til dette. Utprøvingen våren 2007 med studenter som fulgte den gamle modellen, viste at dette er en utfordrende del av programmet. Og i og med at den nye modellen er mer kompleks (flere emner som kan bli berørt), ligger dette an til å bli svært utfordrende. Første runde med tilpasset praksis etter ny modell skal gjennomføres våren 2010. Det er viktig å få konkret oversikt over hvilke utfordringer vi står overfor og komme i gang med planlegging av tilpasningen mellom praksis og fagemner. Dette arbeidet bør settes i gang i vårsemesteret 2009. Erfaringene og resultatene av gjennomføringen i vårsemesteret 2010 bør også evalueres systematisk.

7.2. Praksissituasjonen generelt

Ordningen med partnerskoler prøves nå ut, og i tillegg er øvingslærerordningen lagt om slik at avtalene nå gjøres mellom UiB og skoleeier, i stedet for mellom UiB og den enkelte øvingslærer. Dette kan gi andre rammebetingelser for det konkrete arbeidet med mottak av studenter på skolene. Fra veilederrepresentant i LU-MN er det uttrykt bekymring for hvilken virkning dette kan ha for både kvaliteten på praksis og tilgangen på praksisplasser for våre lærerutdanninger. Praksis av høy kvalitet er en av de grunnleggende forutsetningene for en god lærerutdanning. Det er derfor viktig å ha oppmerksomheten rettet mot praksisfeltet framover for å se om endringer i organisering og rammevilkår i praksisutdanningen påvirker kvaliteten i negativ retning.

7.3. Oppstart av nytt emne; Prosjektemne

I den nye modellen skal det inngå et prosjektorganisert emne i 7. semester. Emnet skal gå første gang høsten 2009. En arbeidsgruppe utviklet høsten 2007 forslag til emnebeskrivelse og opplegg. Dette ble behandlet av Studiestyret våren 2008 som anbefalte opprettelse av emnet. Det er nå avklart hvem som blir emneansvarlig og at Institutt for biologi blir administrativt ansvarlig. Dette er svært positivt. Det vil være viktig å evaluere gjennomføringen høsten 2009 blant annet med tanke på hvordan det fungerer å ta dette emnet parallelt med praksis.

Andre tema kan/vil være:

- Holde fokus på å få til helhet og sammenheng i utdanningen (pedagogikk – fagdidaktikk – fagemner – praksis) og tiltak som kan bidra til å styrke denne sammenhengen ytterligere
- Øke vektleggingen av praksisnær undervisning i fagdidaktikk i naturfagene gjennom opprettelse av et eget undervisningsrom med utstyr og fasiliteter som tilsvarer det man finner i skolen.
- Se på arbeidsbelastning i ulike emner på bakgrunn av kommentarer fra studenter i spørreundersøkelsen.
- Få mer kunnskap om bakgrunnen for studentenes valg av masteroppgaver og eventuelt vurdere tiltak som kan gjøre det mer attraktivt for studenter å velge skolerettede eller didaktiske

8. Konklusjon

En del av de sakene som er nevnt vil det være lærerutdanningsmiljøet på MN som må arbeide med internt. Andre er i stor grad også avhengig av andre aktører og oppfølging/støtte fra disse. Blant disse sakene vurderer lærerutdanningsutvalget disse som klart viktigst i forhold til kvalitet på utdanningen og gode arbeidsforhold for de involverte:

- Samordning av fagdidaktikk i IL og PPU
Her ønskes primært en samordning, sekundært en avklaring. Her er vi avhengig av det psykologiske fakultet og programstyret for PPU for å komme videre.
- Vellykket gjennomføring av tilpasset praksis
Her er vi avhengig av velvilje fra de involverte skolene og instituttene. Men det viktigste enkeltfaktoren som vi i lærerutdanningsmiljøet på MN ikke kontrollerer selv, er tilstrekkelig tilføring til ressurser til at dette kan planlegges, gjennomføres og evalueres på en god nok måte.
- Kostnader til drift av lærerutdanning ved MN
Dette er en sak hvor det er viktig å få en avklaring slik at man vet hva man kan forholde seg til. Denne saken har ikke så vesentlig betydning som de to sakene nevnt ovenfor, men manglende avklaring er likevel uholdbar på sikt.

Som avslutning vil vi si at de integrerte lærerutdanningsprogrammene ved MN holder god standard, dette mener vi kan begrunnes i studentenes progresjon i studiet og evalueringer fra studentene og programsensor. Men det bør understrekes at et så komplekst studieprogram som involverer de fleste instituttene på MN-fakultetet og har lenker både til HF-fakultetet og Psykologisk fakultet, er utfordrende både organisatorisk og i forhold til faglig sammenheng. Men som ledd i bestrebelsene på å utdanne godt kvalifiserte realfaglærere for norsk skole, mener vi at den integrerte lærerutdanningen ved MN-fakultetet ved Universitetet i Bergen er et viktig bidrag.

Studentevaluering av lektor- og adjunktutdanningen ved MN-fakultetet høsten 2008 - sammendrag

Forrige gang det ble gjennomført en spørreundersøkelse på programnivå var høsten 2005. Det var naturlig å gjennomføre en ny slik undersøkelse i forbindelse med den pålagte internevalueringen av studieprogrammene i 2008.

Pga. at man erfaringsmessig får lav svarprosent på elektroniske undersøkelser, ble spørreskjemaet delt ut på forelesninger i uke 47. Det er i tillegg lagt ut på Mi side og i Infosenteret på Realfagbygget slik at studenter som ikke var tilstede på forelesningene i uke 47 har mulighet til å delta.

Samme spørreskjema ble benyttet for både lektor- og adjunktprogram og på alle kull, med unntak av et spørsmål knyttet til praksis og skolebesøk, spørsmål 14. For kull08 utgikk spørsmål 14. For kull07 og kull06 omhandlet spørsmål 14 skoleerfaring, mens det for kull05 gjaldt praksis.

Svarprosent:

Totalt har 31 studenter levert inn skjemaet pr. 28.11.08.

Det er totalt 52 studenter¹ på lektor- og adjunktprogrammet høsten 2008. Dvs. at svarprosenten er ca. 60 %.

6 adjunktstudenter svarte av totalt 11 mulige. Disse fordelte seg med to studenter på hvert av kullene H06, H07 og H08.

25 lektorstudenter svarte av totalt 41 mulige. Disse fordelte seg på kull på følgende måte: H05-2, H06-10, H07-7, H08-6

Spørsmål og svar - sammendrag:

3. Forventninger

I hvilken grad har studiet så langt svart til dine forventninger?

I svært stor grad	1
I stor grad	17
I noen grad	11
I liten grad	2
I svært liten grad	0

En del skrev også utfyllende kommentarer:

"I stor grad":

- *Bra utdanningsopplegg*
- *Litt rot generelt sett, men ellers bra.*
- *Etter slik jeg oppfatter de andre integrerte løpene er jeg svært fornøyd med at vår utdanning er såpass integrert. Det gir progresjon og klassefølelse.*
- *Eg hadde ikkje så mange forventningar...*

---

¹ Det er 52 studenter som har betalt semesteravgift og registrert seg høsten 2008. I tillegg er 5 studenter i permisjon høsten 2008.

- *Eg har kjemi som "fordjuping", og synest derfor det var litt rart at eg ikkje begynte å ha kjemifag før v-08 (4. semester). Synest det hadde vore greitt å få begynt med det tidlegare.*

"I noen grad":

- *Synes det er litt "rot", føler meg litt som en prøvekanin. Men synes det har vært mye bra også*
- *Synes studiet er veldig bra! Har vært litt kjedelig å bare observere i skolen. Mye av det samme. Også dumt når dagens skolebesøk er så spredt. Ellers opplever jeg at fagene er vanskelige, og sliter med motivasjonen.*
- *Eg forventa litt meir "praktisk" undervisning som eg kan ta med meg ut i skulen. Eg føler vel at eg har alt for lite lab og eksursjonar sjølv om dette er tidkrevande. Men det er bra at vi har litt. Meinar at vi bør få konkurransepoeng for ein del valfrie relevante fag som t.d. BIO111 slik at vi ikkje risikerar å havne nederst på lista blant studentar som søker desse faga, og at vi kan konkurrere på lik linje som bachelorstudentar i desse faga. Elles møter studiet stort sett dei forventningane som eg hadde.*
- *Hadde trodd vi studentene på samme kull skulle ha et tettere samarbeid og flere felles fag. Føler meg ofte alene.*
- *Lite kontakt med læreryrket. Opplegg rettet mot læreryrket, og faglig fokus.*
- *Har vært litt mye rot i forhold til fagkombinasjoner og skolebesøk. Har vært litt lite informasjon til tider.*
- *Å ta fag på lik linje med andre studenter er en kjempefordel. Det er de 60 studiepoengene i pedagogikk med praksisperiode som medfører flere problemer.*

"I liten grad":

- *Dårlig skolebesøk, praksis. Praksis for lite ifht. utdannelsen*

4. Faglige forutsetninger

Hva er din høyeste fordypning i fagene matematikk, fysikk, kjemi og biologi fra videregående skole? (Oppgi 2MX eller 3MX, 2KJ... osv.)

Adjunkt:

3MX 3

2MX 1

3MZ 2

2KJ 1

3BI 4

3FY 1

2FY 1

Lektor:

3MX 23

2MX 2

3KJ 15

2KJ 3

3BI 6

2BI 2

3FY 10

2FY 7

I hvilken grad opplever du at din faglige bakgrunn har vært tilstrekkelig for å begynne på studiet?

I svært stor grad 5

I stor grad 16

I noen grad 9

I liten grad   1
I svært liten grad   0

En del skrev også utfyllende kommentarer:

"I svært stor grad":

- *Synes mye har vært repetisjon*

"I stor grad":

- *Overgangen i matematikk er tung. Ellers greit. Men var hardt å få alt pensum på engelsk.*
- *Fysikken har vært litt vanskelig, men det tror jeg mest skyldes foreleser og undervisning på universitetet.*
- *Synes PHYS101 er vanskelig når jeg ikke har fysikk fra før.*
- *Måtte starte fra start med kjemi, men det har ikke vært noe problem*
- *..men har for dårlige arbeidsrutiner*
- *Hadde ikke fysikk fra videregående, men leste meg opp før jeg begynte på fysikkemnene.*
- *Kunne ønske at jeg også hadde 2MX så jeg kunne tatt MAT111 med en gang og slippe å bli liggende bak.*
- *Det hadde kanskje for min del vore nyttig med eit fysikk-kurs i tillegg, men innføringsfaget i fysikk gjekk ok. Det gjelder for øvrig andre innføringsfag og, men dei kunne kanskje teke det litt med ro (senke tempo...)*
- *Har ikke hatt fysikk på vgs, så her ble det en overraskelse når jeg kom på universitetet. Var veldig krevende å fullføre PHYS101 & 102*

"I noen grad":

- *Burde hatt bakgrunn i kjemi og fysikk videre enn naturfag på vgs.*
- *Har kanskje ikke jobbet godt nok i 3. klasse*
- *Burde nok vært det, men det jeg slet mest med i 3MX var integral. Og det er stort sett det vi har gjort siden vi begynte. Men håper jeg får mer bruk for det senere i utdanningen.*
- *Matematikk: Utilstrekkelig dersom eg ikkje hadde byrja med MAT101. Grunn: Forstod lite på vgs, og lang tid sidan. Fysikk: Meinar at PHYS101 ikkje burde vere obligatorisk, men at vi t.d. kunne hoppe på eit meir krevande fag dersom vi ynskjer. Kjemi: 2KJ er grei nok forhandskunnskap til KJEM110. Å ta KJEM100 og KJEM110 er 5 gratis studiepoeng.*
- *Vanskelighetsgraden i realfagene er en del høyere enn på vgs. Føler selv jeg mangler en del grunnleggende kunnskap, noe som har ført til en del ekstraarbeid.*
- *Jeg fordyper meg i biologi og kjemi. Hadde ikke biologi på vgs, og mener det ble en hard start.*

"I liten grad":

- *Vanskelighetsgraden varierer en god del (er høyere) enn på videregående (i realfagene)*

5. Arbeidsbelastning

Så langt i studiet, har det vært noenlunde jevn arbeidsbelastning i de ulike emnene som inngår samme semester?

Ja   10
Nei   21 (en med !!! etter)

Hvis nei, hvilke semestre og hvilke emner skiller seg ut? Og hva bør endres?

- *Kjemi er arbeidskrevende (tar mye tid), samme med fysikken. Bio110 hadde liten arbeidsmengde. 3. semester har vært veldig krevende (mye å gjøre i forhold til RDID også)*
- *Latterlig mye obligatorisk og innleveringer i ped/rdid*
- *Fag med laboratoriekurs tar mye tid. 5 studiepoengsfag i pedagogikk tar forholdsvis mye tid og arbeid.*

- Fagene PED111, RDID og BIO111 tok mye mer tid og var ofte mer krevende (i arbeidsmengde spesielt) PED111, semester 1, BIO110, semester 2, RDID, semester 3
- Har nok jobbet like mye med MAT111 som ex.phil og PED1 til sammen
- Føler matten er den viktigste. Burde kanskje vært obligatorisk siden strykprosenten er så høy som den er. Ex.phil er greit nok, men mange prioriterer dette helt vekk da de aldri skal ha det mer.
- Matte har stor, pedagogikk liten
- Ex.phil vert prioritert vekk egentleg, sida matten er såpass vanskeleg som den er. Pedagogikken har eg også arbeida litt lite med i forhold til matten.
- semester, prioritet: MAT101. 2. semester, prioritet: BIO111<MAT121. 3. semester, prioritet: KJEM110, MAT111. Ellers trur eg semestra har vore nokonlunde like. Det er som regel nokre fag som lid til fordel for eit anna fag.
- Høstsemestrene er alltid korte og hektiske, hver oktober måned er proppet full av obliger og underveisvurderinger. Pedagogikk og didaktikk krever veldig mye pga spredt praksis og mye obligatorisk arbeid. Zoologi(BIO111) er også et fag som krever MYE!
- 5. semester har vore klart hardast (NATDID, PED112, STAT110, MAT212)
- 2 lab-kurs samme semester bør unngås
- KJEM100, KJEM110 veldig overlapping
- 5. semester: Peda112 for stor arbeidsmengde til 5 studiepoeng. 6. semester. Må ha KJEM122 og KJEM131 samtidig, 2 svært arbeidskrevende fag i samme semester+ et matematikkfag. Ugunstig.
- H08: KJ210 & KJ120: to krevjande fag i tillegg til tidkrevjande (labfag&obligatoriske kollokvier). V08: KJ110 & KJ131: to labfag-> både tid- og "krefte"-krevjande. Prøve å unngå fleire labfag i eitt semester, samt fleire "store fag".
- Semesteret H-08, kor vi har PED112 og NATdid201, begge som 5 sp fag, har egentleg medført like mykje arbeid som 2 10 sp fag. Eg ser det og an til 6. semester (v09) kor eg skal ha to store lab-fag (KJEM131, KJEM122) i tillegg til valfag i matte, kjem an til å bli svært krevjande.
- Vanskelige emner krever mer, og fører til at de blir prioritert over andre. Dette fører til lavere karakterer pga. arbeidsmengde i enkelte andre fag. Kjem131 - svært krevende, gitt utover KJEM110/130
- Har hatt pedfag og fagdidaktiske fag på både 5 sp og 10 sp, og synes arbeidsbelastningen er like stor i disse fagene, selv om de ikke gir like mange studiepoeng.
- Samtlige lab-emner har minst dobbelt så stor arbeidsmengde som andre emner. Arbeidet med slike emner går i stor grad utover arbeidet med andre fag. Særlig KJEM131, KJEM122...
- KJEM122 -> alt for høyt faglig nivå! Bør endre lærebok (v08). BIO111 -> For stort pensum og for mye lab.
- Kjem er arbeidskrevende (tar mye tid), samme med fysikken. Bio110 hadde liten arbeidsmengde. 3. semester har vært veldig krevende (mye å gjøre i forhold til RDID også)

Hvor mange timer arbeider du med studiet i løpet av en ordinær uke (inkludert undervisningen)?

5 av 31 svarte enten blankt eller tallfestet ikke omfanget. Blant de 26 som svarte, varierte svarene mellom 5 og 50. Ca. 60 % ligger innenfor intervallet 30-40 timer og ca. 90 % innenfor 20-50.

6. Informasjon om programmet i forkant av at du søkte

Hva er din vurdering av informasjonen som var tilgjengelig om programmet før du søkte opptak - når det gjelder

- Tilgjengelighet

God	14
Middels	15
Dårlig	1
Ikke svart	1

- kvalitet

God	14
Middels	13
Dårlig	3
Ikke svart	1

Hva bør/kan forbedres etter din mening?

- *Mer info om valgmuligheter (gjeld for alle typer retninger)*
- *Informasjon om kvalitet på mastergrad etter endt studie dersom man ikke vil bli lektor*
- *Kanskje få det enda mer lett tilgjengelig på nettet*
- *PEDA111*
- *Utfyllende info om fagene*
- *Det bør komme klarere frem hva som kreves når det gjelder fagkombinasjoner. Kontaktpersoner. Mulighet for oppfølging. Og at dette studiet krever litt ekstra.*
- *Bør fremheve at UiB er de eneste som virkelig integrerer*
- *lom at studiet var relativt nytt då eg søkte, går eg ut i frå at informasjonen om studiet har vorte meir utfyllande og gjerne meir profilert.*
- *Fikk dårlig info av rådgiver på vgs. ang. studiet. Han begrunnet det med at det var et helt nytt studie*
- *Jeg vet at informasjonen har blitt lettere tilgjengelig etter at jeg startet*

7. Informasjon underveis i studiet

Som student på programmet mottar du informasjon bl.a. på program møter, via Mi Side og pr. e-post.

Hva er din vurdering av informasjonen som gis - når det gjelder

- tilgjengelighet

God	23
Middels	7
Dårlig	1
- kvalitet

God	24
Middels	7
Dårlig	0

Hva bør/kan forbedres etter din mening? Hva savner du evt. informasjon om?

- *Flere møter for eventuelle spørsmål*
- *Mer på Mi side, mindre på e-post. Enklere å bruke portalen. E-posten er bare irriterende. Viller heller brukt den e-postadressen jeg har i det private.*
- *Bør vise på fremsiden dersom du har en beskjed på Mi side. Lett å gå glipp av møter og sånn..*
- *PEDA111*
- *Meir informasjon om at vi faktisk har ein e-postkonto på miside.*
- *Synes generelt det kommer lite informasjon underveis. Ønsker flere samlinger for samme kull og på tvers av kullene for å utveksle tanker og erfaringer.*
- *Informasjon bør gjerast endå meir tilgjengeleg. Ein bør "reklamere" ytterlegare.*
- *Det kan vere at eg er dårleg til å oppsøke informasjonen som finnast, men eg er ikkje veldig imponert over den informasjonen vi får om studieløpet, moglegheiter for å "bytte om" på rekkefølga av fag. (Ville t.d. ha tatt KJEM131 laben i 4. semester og utsatt MAT121 til 6. semester for å unngå det 2 tunge lab-faga samtidig, dersom eg hadde visst korleis det kom til å bli.)*
- *Jeg savner informasjon om mastergraden. Går 3. året nå, og har ennå ikke fått noe konkret informasjon om den.*

Nettsider: MN-fakultetet opprettet våren 2008 egne nettsider for lærerutdanning:
<http://www.uib.no/mnfa/laererutdanning/>

Har du besøkt disse sidene?

Ja	9
Nei	21
Ikke svart	1

Hvordan vurderer du kvaliteten? Av de som hadde besøkt siden var vurderingen slik

God	5
Middels	3
Dårlig	0
Ikke svart	1

Hva bør/kan forbedres etter din mening?

- *Mer om masteroppgave. Anbefalinger til valgfag tidlig i studiet*
- *Gjøre det lettere å finne siden. Var ikke klar over det før langt ut i semesteret.*
- *Eg hadde ikkje oppdatert meg at det fanst ei slik side til dess eg plutseleg "snubla" over henne. Muligens lurt å markedsføre litt meir =>*
- *Visste ikke om de før nå!*
- *Reklamering av sida; eg visste ikkje ei slik side eksisterte!!!!*

8. Programtilhørighet/Kullfølelse

I hvilken grad opplever du at du er student på en profesjonsutdanning - nærmere bestemt en lærerutdanning?

I svært stor grad	2
I stor grad	13
I noen grad	12
I liten grad	4
I svært liten grad	0

I hvilken grad opplever du tilhørighet til kullet?

I svært stor grad	8
I stor grad	13
I noen grad	8
I liten grad	2
I svært liten grad	0

Hvilke tiltak kan settes inn for at dette evt. kan bli bedre?

- *Har havna litt i mellom to kull. Det er mye bedre samhold i kull06 enn i kull07*
- *Kullet fra MatNat kan være sammen også første året i pedagogikk*
- *Programmøtet første dagen var super!*
- *Kullet er samlet bl.a. i peda111, ikke blandet med andre fakultet*
- *Er helt greit som det er*
- *opplever tilhørystsle mindre på vårsemesteret enn haustsemesteret. Eg kjem ikkje på nokre tiltak. Litt opp til vårt initiativ og evne til å inkludere når det kjem til tilhørighet til kullet.*
- *Flere felles samlinger. Prøve å samle studentene på et fag.*
- *Lesesalsplass sammen med resten av kullet.*

- *Egne leseplasser. Kjekt med eget fagutvalg.*
- *"Få meir kontroll på studieplanen". Gjerne minne oss studentane på å vurdere våre egne studieplanar og seinare i studiet (ikkje berre i 1. semesteret)*
- *Samhold på tvers av kulla er dårleg. Eg veit t.d. ikkje kven som går på kulla under meg... Trur det kunne hjelpt på samholdet dersom vi t.d. fekk lesesalsplassar, kor ein kunne møtast, også på tvers av kulla.*
- *Egen lesesal for de forskjellige kullene evt. en lesesal for alle på utdanningen.*

9. Studieveiledning

Har du mottatt studieveiledning i forkant eller i løpet av studiet?

Ja	18
Nei	12
Ikke svart	1

Hvis ja, hvordan vurderer du kvaliteten på veiledningen

God	16
Middels	0
Dårlig	2

Hva bør/kan forbedres etter din mening?

- *Greit. Synst eg får svar når eg spør om noko.*
- *Jeg er ikke så flink til selv å oppsøke informasjonen selv og regner bare med at det løpet som er lagt opp er godt nok. Kanskje det hadde vært en ide å ha en studieveiledningstime selv om studenten ikke eksplisitt har bedt om det, der det kan planlegges veien videre, master, utvekslingsmuligheter, fagkombinasjoner o.l.*
- *Marianne Jensen er særst imøtekommande og har kontroll på og oversikt over det meste :-)*
- *Rådgiver bedre forberedt. Vet ikke hvilken info han sitter inne med, men jeg var ikke klar over hva jeg gikk til da jeg begynte på studiet.*
- *God veiledning, men info om for eksempel mastergrad må være lettere tilgjengelig.*

10. Helhet og sammenheng

Utdanningen er bygd opp av emner innen ulike fag, fagdidaktikk, pedagogikk og skoleerfaring/praksis. I hvilken grad opplever du at dette utgjør en helhet og at det er sammenheng i studiet?

I svært stor grad	3
I stor grad	11
I noen grad	13
I liten grad	2
I svært liten grad	1

Hvilke tiltak kan settes inn for at dette evt. kan bli bedre?

- *Lite sammenheng i pedagogikken. Kunne godt fått praksis før 8. semester. Greit å få prøve yrket i praksis*
- *Pedagogikken er veldig spreidd*
- *Bedre informasjon om hvordan pedagogikk/didaktikken vil være senere i studiet, og bedre informasjon om sammenheng. Ser at det er en helhet, men vet ikke helt hva som venter med senere og hvor stor nytte fagene jeg har nå vil være til senere fag.*
- *Observasjonsbesøkene bør gjøres mer meningsfull. Samles på en sammenhengende uke for eksempel skrive en sluttrapport som innleveres? 5 observasjoner som skal gjøres i løpet av uken som diskuteres i en oppgave?*

- *Litt dumt med praksis ei heil uke, for vi gikk glipp av flere forelesninger utenom, spesielt i matten ble det mye å ta igjen.*
- *Veit ikkje =)*
- *Skolebesøkene og oppgavene rundt disse kunne i større grad tilpasses der en er i pensum.*
- *Litt dumt med oppdeling av H07-pedmn101, rdid200 og phys112 og deretter H08-phys113, phys114 og geof120. Fysikkstudenter har phys112,113 og114 samtidig. Vi hadde også phys115 (som bygger bl.a. på phys113) hadde vi H07, altså før vi hadde phys113.->Litt uheldig*
- *Gjerne ta inn t.d. kjemifag tidlegare inn i studiet. (Eg som skal ta master i kjemi hadde ikkje eit einaste kjemifag før 4. vårsemesteret, og då hadde eg plutselig 3 kjemifag samstundes).*
- *Vår første praksisperiode (3. semester) var ikkje spesielt bra, men den andre (5. semester) fubngerte veldig bra. Praksisperiodane og ped/didaktikk-faga som vi har kvart haustsemester gjer at ein heile tida har fokus på at det er lærarutdanning eg går, og ikkje t.d. bachelor i kjemi.*
- *Dette tror jeg er veldig vanskelig å få til. Har ingen gode forslag.*

11. Ditt framtidige yrke

Utdanningen er et profesjonsstudium som leder mot læreryrket; du blir henholdsvis lektor eller adjunkt. I hvilken grad opplever du at utdanningen vil gjøre deg tilstrekkelig kvalifisert for læreryrket?

I svært stor grad	5
I stor grad	20
I noen grad	5
I liten grad	0
I svært liten grad	0

Hvilke tiltak kan settes inn for at dette evt. kan bli bedre?

- *kanskje litt mindre "bare" observering de første semestrene. Mer deltaging i undervisningen.*
- *Om eg kjem til ein liten skule kan eg verte sett til lab.arbeid og ansvar for denne heilt åleine. Her kan eg ikkje dra erfaring frå kollegaer. Eg føler at KJEM100 og 110 ikkje kvalifiserar for dette ansvaret og skulle gjerne hatt meir opplæring, evt. må ta meir kjemi, men skulle gjerne hatt ei veke eller meir på lab, evt. få assistere på ein eller annan måte slik at eg lærar. Nokre fag ser eg ikkje samaheng i, men det kjem kanskje etterkvart. Elles fornøyd med masse.*
- *Rette opp de små tingene vi gir tilbakemeldinger om. Det er ofte små ting som irriterer mye.*
- *Vet ikke helt ennå hva jeg skal svare før jeg har vært ute i en lengre praksisperiode*
- *Meir praksis på eit tidleg tidspunkt i utdanninga, ikkje spare praksisbiten til slutten av studiet.*
- *Er ikke ferdig med utdanninga enda, så det er vanskelig å si*

Lektor- og adjunktprogrammet gir deg også en god fagutdannelse som kan brukes i andre yrker. Hva slags jobb tar du i størst grad sikte på etter endt utdanning?

25 studenter valgte svaralternativet Lærerjobb. Andre svar:

- *Annen jobb. Vet ikke. Dårlig informasjon.*
- *Lærerjobb, men er usikker*
- *Er fortsatt litt usikker her. Kommer nok an på arbeidsmarkedet når vi er ferdig utdannet.*
- *Veit ikkje heilt, Føler eg kan bruke utdanninga mi til så mykje både i skulen og i t.d. i næringslivet. Rekner med at eg vil vurdere både tilbod om lærarjobb og andre og vege desse opp mot kvarandre.*
- *Annen jobb, for eksempel bosstømmer*
- *Lærerjobb. Annen jobb for eksempel administrativ eller noe innenfor kjemi. Er ennå ikke sikker på hva jeg vil mest.*

12. Studiet som helhet

Hva er din vurdering av studiet som helhet - når det gjelder

Innhold og kvalitet

God	16
Middels	14
Dårlig	1

Organisering

God	9
Middels	17
Dårlig	5

Sosialt miljø

God	16
Middels	14
Dårlig	1

Utfyllende kommentarer:

- *De ulike fagene er spredt, savner litt sammenheng, spesielt i pedagogikken. Har også et helt semester (2. semester) uten noe som helst matte, synes dette er dumt.*
- *Er ikke helt sikker på hva resten av studiet vil inneholde. Føler meg litt som en prøvekanin på enkelte områder.*
- *Kunne kanskje vært samla klasse litt oftere. Men det er greit som det er.*
- *Det verkar i alle fall som organiseringa av studieløpet er godt planlagt, og dei faga eg har hatt til no er det god kvalitet og godt innhald i.*
- *Innhald og kvalitet: Dette varierar frå fag til fag. Nokre er gode og andre dårlege. Dei dårlege faga er gjerne dårlege fordi eg ikkje får snakka ut frustrasjon, spørsmål etc., og vert ikkje coacha inn på god veg igjen. Hadde det vore mogleg med meir oppfølging? Evt. mulighet for meir oppfølging?*
- *Pedagogikkfagene er alt for kjedelige og lite lærerikt*
- *Føler jeg har svart underveis*
- *Innhold og kvalitet: god, ville gjerne hatt enda mer fag, men det er vanskelig tidsmessig. Hvorfor har vi GEO120 som fag? Kanskje vi kunne valgt et fag her?*
Organisering: som nevnt i spm. 10, kan forbedres. Fag samtidig som praksis er også litt vanskelig organisatorisk, spesielt hvis du er på en skole langt fra universitetet.
Sosialt miljø: Lesesal hadde gitt mer kullfølelse.
- *Noen av kursene er litt i overkant grunnleggende, men det er vel en nødvendighet?*
- *Dårlig "kontakt" mellom fagene, og det som har med å lære vekk.*
- *Kvalitet: Jeg kunne ønske at utdanningen ble kvalitetssikret. Med det mener jeg at jeg ønsker at jeg kan være stolt av å ha tatt en integrert lektorutdannelse på UiB. Jeg ønsker at vi skal få godt omdømme blant skolene. Dette vil medføre at UiB må være strengere med å ikke slippe i gjennom de som ikke er egnet som lærere. Både for studentene, framtidige elever og UiBs omdømme sin skyld.*
Organisering: bare litt frustrert over at neste semester (KJEM122 og KJEM131) på likt. Kunne dette vært unngått?
Sosialt: Tror det blir opp til hva hvert enkelt kull gjør ut av det.
- *"Institutta bør ta ansvar for oss. Me er herrelause hundar".*
- *Kvalitet: synest ikkje kvaliteten på pedagogikkfaga er spesielt bra (særleg ikkje forelesningane). Didaktikken har hittil vore bra. Matte og kjemi-faga har strtt sett vore bra/veldig bra..*
Organisering: synest det er bra at vi har ped/didaktikk så integrert i utdanninga, men skulle som sagt gjerne unngått å ha KJEM131 og KJEM122 sama semester, og heller ta MAT121 6. semester, for dei som går på master i kjemi.
Miljø: miljøet på kullet er bra, derfor får miljøet "karakteren" god, men på tvers av kull er det dårleg. I tillegg føler eg at vi lærerane er ein "kasteball" som ingen institutt vil ta vare på (ref. lesesalsplassar og ønske om eige rom). Men bra at Marianne Jensen tar ansvar og ordnar opp.

- *Forelesere vanskeliggjør læringsprosessen særlig i realfagene ved å ikke spesifisere det relevante i fagene. Føler også at forelesere legger for mye prestisje i sitt eget fag slik at kravene til studentene/eksamen legges på et nivå som "strengt tatt" ikke er nødvendig etter fagets intensjon.*
- *Sosialt: i kull06 har vi god klassefølelse, men kjenner nesten ingen på andre kull, det kunne blitt bedre.
Org.: Forbedre kommunikasjon mellom universitet og skoler vi besøker.
Innhold/kvalitet: kunne gjerne begynt litt tidligere i studiet med info om hva vi går til, og hvordan det virkelig er å være i lærerjobben.*
- *Synes organiseringa av studiet har vært lite systematisk, og fagkombinasjonene burde kanskje vært satt opp litt annerledes.*
- *Kvaliteten på fagene er god. Organisering har vært litt dårlig med tanke på praksisperioder. Vårt kull har få elever og vi er viderespredt på ulike institutt.*

13. Planer framover

Adjunktstudentene svarte slik:

Tre av de seks som svarte på undersøkelsen er noe usikre på om de vil fortsette på adjunktprogrammet og oppgir at de hhv. vurderer å

- *bytte til lektorprogrammet*
- *bytte til lærerutdanning i Trondheim eller på Stord*
- *bytte til bachelorprogram i historie og har da ikke planer om å ta PPU*

Når det gjelder aktuell fordypning i adjunktprogrammet oppgis hhv.

- *biologi og matte*
- *biologi, samfunnsfag og matte*
- *usikker pga. nye krav i utdanningen, helst bio-fag*
- *Matematikk, kanskje supplere med litt kjemi, biologi.*
- *kjemi og biologi*

Lektorstudentene svarte slik:

Tre av de 25 som svarte på undersøkelsen er noe usikre på om de vil fortsette på lektorprogrammet og oppgir at de hhv. vurderer å

- *bytte til et bachelorprogram og har da ikke planer om å ta PPU*
- *bytte til annet studie/studiested; fysioterapi ved HiB*
- *kanskje bytte til adjunktprogrammet*

Kommentarer:

- *Er svært fornøyd med studiet!*
- *PEDA111 kjennes fullstendig meningsløst og jeg føler dette er ei oppfatning blant medstudentene. Kurset gir oss ingenting, og er et emne som er tror har liten eller ingen effekt på oss som framtidige lærere.*

14. Skolebesøk H08 (kun til kull06 og 07)

Dette spørsmålet ble kun stilt til studenter på kull06 og kull07 siden dette gjelder skoleerfaring i 3. og 5. semester som MN-fakultetet er involvert i. Studentene fikk spørsmål om hvilken skole de hadde besøkt, samt følgende åpne spørsmål:

"Vi vil gjerne ha tilbakemelding fra deg om hva du synes om skoleerfaringen. Hva var bra og hva kunne/burde være bedre. Gi ris, ros og forslag til forbedringer. Aktuelle stikkord:

- informasjon i forkant
- tidspunkt (i studiet, i semesteret)
- evt. for- og etterarbeid
- opplegg og mottakelse på skolene
- faglig utbytte"

Kull07:

Alle studenter besøkte Ytrebygda skole. De fem besøksdagene var spredt utover semesteret, med en dag ca. annenhver uke. Nærmere informasjon om opplegget ligger som i Fillageret under RDID100 på MI side.

Tilbakemeldinger:

- *Kanskje litt irrelevante oppgaver. Men positivt at vi fikk være med i undervisningen. Kunne godt tenkt meg å hatt praksisen samla i ei uke. Synes det var greit når oppgavene var muntlig fordi vi da fikk mer refleksjon og diskusjon om temaet -> større læringsverdi*
- *Grei informasjon og tidspunkt. Kunne ønsket at besøksdagene var etter hverandre eller nærmere i tidsrom. Oppgavene til hvert skolebesøk var ofte ikke helt lette å svare ordentlig på, Veldig omfattende for eksempel, og noen ganger var ikke veileder forberedt på hva vi hadde som "oppgave" å observere. Mottakelsen på skolen var variert, noen lærere var positive, andre mindre positive. Det faglige utbytte var ok.*
- *Altfor mye etterarbeid. Oppgavene var så teoretiske at de ikke hang sammen med det vi så på skolen. Muligheter for skolebesøk nærmere sentrum. Mye tidsbruk på å komme ut til Ytrebygda. God planlegging. Litt mange dager.*
- *I Natdid/ped var det bra lagt opp. I rdid var det mye dødtid.*
- *Synes det virket som om universitetet og skolen hadde en del kommunikasjonssvikt. Syne skolebesøkene kunne vært samlet, ville da ha fått mye mer sammenheng enn når vi er 5 enkeltdager. Skolen var veldig flink og lærerne var veldig ivrig etter å hjelpe oss. Synes erfaringene fra skolebesøksukene skulle hatt mer å si på eksamen/karakteren. Føler disse er svært viktig, men at de har lite å si på karakteren.*
- *Generelt bra. Godt mottatt der ute, stort sett flinke "veiledere" (lærere). Ønsker litt mer fokus på hvorfor vi er der, både på forhånd og etterpå. Skulle også ønske det var en sammenhengende uke. Føler utbyttet hadde vært bedre da.*
- *God skole, men lærerne på skolen hadde andre forventninger til oss enn det som ble fortalt. Synd at vi ikke kunne forholde oss til kun en klasse.*
- *Tidspunkt: Nokre dagar kræsja med forelesning, medan andre var greie. Hadde vore supert om det var råd å få lagt alle dagane til "forelesningsfrie" dagar. Evt. at vi kan søke oss inn på desse dagane, som vi gjer i grupper i andre fag. Litt ventetid mellom undervisningstimen, men vi tåler vel det.. Opplegg på skulane: Var nokre uheldige situasjonar som kunne være unngått ved t.d. å avlyse? Eg trur det kan vere like bra, evt. betre enn å gjennomføre, av og til. Faglig utbytte: Greit. Generelt: Denne skuleerfaringa var mykje betre enn i fjor, og det gjekk klart fram at skulen hadde motteke studentar før. Flott at vi kunne komme tilbake til same skule. Lærarane var veldig greie å vere med, og det same var elevane, stort sett => Forbetring: Eg meiner vi godt kan prøve oss som lærarar litt tidlegare. Eg trur det kan hjelpe oss litt med teorien i pedagogikkfaga.*
- *Informasjonen i forkant kunne vært bedre. Dette tror jeg først og fremst går på kommunikasjon mellom Ytrebygda og UiB. Fikk info fra UiB som ikke stemte med virkeligheten på Ytrebygda. Hadde også vært greit å få litt info om de ulike fagene før vi skulle inn i timene. Liker dårlig at*

besøkene er så oppdelt! Fikk stort sett veldig bra mottakelse av lærerne på skolen og det virket som om de ville ha oss der. Hadde bra utbytte av besøkene på den måten at en begynner å tenke på hvordan en selv vil gjøre ting den dagen det er ens tur. Godt å se at det finnes flere måter å jobbe på, tolke elever på og legge opp undervisningen.

Kull06:

Studentene besøkte ulike skoler. Skoleerfaringen foregikk som tre dager besøk på skolen i uke 36, samt for- og etterarbeid.

Tilbakemeldinger:

Os gymnas:

- *Er egentlig veldig fornøyd med denne skoleerfaringen. Det kunne gjerne vært flere timer med ulikt innhold, jeg hadde innføring i mikroskopi i 3 timer. Ellers fornøyd.*
- *informering om skuleerfaringa bør betrast betrakteleg! 'Dette gjeld spesielt det å informere studentar på førehand om både tid og stad på eit tidleg tidspunkt i semesteret. - tidspunkt for skulebesøket burde kanskje ha vore i midten av semesteret? - me vart kjempegodt mottekne av lærarane på Os gymnas! Bra opplegg (fekk utdelt info, snakka m/lærarane i etterkant...). - etterarbeidet tok litt vel lang tid, litt for detaljert gjennomgang. - Eg fekk mykje ut av skulebesøket. Dette var kjekt! Positivt at MatNat & HF studentar vart litt blanda saman.*
- *Fikk ikke så god informasjon i forkant, det ble sent bestemt hvilken skole vi skulle på. Skulebesøket kolliderte med obligatorisk lab-forelesning, men forstår at det er vanskelig å fikse sånn at det skal passe like godt for alle. Opplegget og mottakelsen på Os var veldig bra, vi ble veldig godt mottatt. Lærerne vi fulgte var veldig flinke til å hjelpe oss til å finne svar, og vi fikk et veldig godt innblikk i læreryrket.*
- *God informasjon i forkant. Svært god mottakelse- skole godt orientert om opplegg. Godt utbytte av dag 1 og 2 - tredje dag kanskje noe overflødig - mye av det samme. Greit for- og etterarbeid.*

Olsvikåsen:

- *God informasjon i forkant.- Litt tidlig i semesteret. Klassane i skulen var ikkje så etablerte, og lærarar vi fulgte var nettopp begynt. Bra for- og etterarbeid. Veldig godt opplegg ved skulen. Vi følte oss ønska og godt motteke. Bra fagleg utbytte av utplasseringen.*
- *informasjon i forkant: God, var klare tydelige oppgaver i ped og natdid. Fikk mail fra skolen om hvem av medstudentene vi skulle observere sammen med og i hvilke fag. Ble godt tatt i mot på skolen. Tidspunkt: for så vidt greit. Det var tidlig i semesteret, men kom litt brått på, hva med en mail i sommerstider? For- og etterarbeid: Bra. Faglig utbytte: helt greit, men fikk mest ut av å se og snakke med lærere om hvordan de gjorde det slik og hvorfor. Var spennende å se hvordan det var å være (nyutdannet) lærer på heltid.*
- *Informasjonen kom litt seint kanskje, men det gjekk bra. Synest tidspunktet var greitt, men det kunne kanskje ha komt litt seinare. Eg hadde ikkje rekna med å ha noko obligatorisk så tidleg i semesteret, så hadde bestilt flybillett til torsdag kveld. Denne måtte endrast grunna obligatorisk etterarbeid på fredagen, så eg måtte ut med en del penger for å få ordna det. I tillegg greiare å gå glipp av ei foreleing eller to litt uti semesteret, når ein er komt litt meir inn i faga, og ser kva det går i. Mottakinga på Olsvikåsen var svært bra. Dei tok godt vare på oss, og var interesserte i å snakke med oss. Vi fekk også vere med på eit par møter, og dei hadde bl.a. eit informasjonsmøte kor vi fekk vite meir om skulen, og helse på nokre ansatte med ulike ansvarsområder. Følte ikkje eg fekk stort utbytte vekren av for- eller etterarbeidet, men det var greitt å ha nokre oppgaver å jobbe med når vi var på skulen - då visste vi meir kva vi skulle sjå etter. Det faglege utbyttet var så som så, men det er likevel viktig å vere litt uti skulen og sjå litt kva det går i, så vi får et visst bilete av kva som ventar oss sinare, så sånn sett er skuleerfaringane uvurderlige.*
- *I Natdid/ped var det bra lagt opp. I rdid var det mye dødtid.*

Katedralskolen:

- *Synes det var et bra skolebesøk. Fikk god oppfølging av lærere, og de var veldig imøtekommende. Var ikke så bra forarbeid, men bra etterarbeid, samtaler osv.*

Sotra:

- *Stort sett bra på dette skolebesøket. Info bra, for- og etterarbeid gikk fint, men gjerne litt unødvendig med å ha alt obligatorisk. Kan være andre grunner enn sykdom til fravær på skolebesøkene, det var alt for stor press-følelse av at dette var 100% obligatorisk. Opplegg på skolen kunne ha blitt forbedret med tanke på fag, og antall timer vi observerte. Gjerne mer observasjons-timer på mindre antall dager. Faglig: Fikk erfart litt, men ikke så relevant for de fagene jeg tenker å undervise i.*